

Bijlage B.

(Zie hoofdstuk E, §§ 2 en 4, van het verslag.)

OVERZICHTEN

betreffende de KONINKLIJKE MARINE in NEDERLANDSCH-INDIË,
meerendeels over 1907.

1. Algemeen overzicht betreffende het materieel over 1907 en het eerste kwartaal van 1908.
 2. Specificatie betreffende de samenstelling van het personeel op ult. 1906 en ult. 1907.
 3. Statistiek over 1907 betreffende de aanvulling van en de verliezen aan personeel.
 4. Opgaven betreffende hetgeen de in de laatste jaren voor rekening der Indische geldmiddelen gebouwde schepen der Indische militaire marine nieuw hebben gekost en wat er sedert tot ult. 1907 voor onderhoud, herstelling, enz. aan ten koste is gelegd (deze laatste opgaven ook voor de schepen van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië).
 5. Opgaven over het tijdvak 1 April 1907 t/m 31 Maart 1908 betreffende het dokken, enz. door schepen der Koninklijke marine (en ook door die der gouvernements-marine): 1°. te Soerabaja (marine-etablisement), te Sabang op Poelò Wè (gouvernements-dok) en te Tandjoengpriok (particuliere werf), en 2°. te Singapore.
 6. Opgaven nopens de kosten en de productie van het marine-etablisement te Soerabaja over 1903 t/m 1907.
-

1. Algemeen overzicht der schepen en vaartuigen van de Indische

N A M E N DER S C H E P E N.	Aantal schroeven.	Samenstelling. ¹⁾	O p s t a p e l g e z e t.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. ²⁾	Grootste breedte in M. ³⁾	Grootste diepgang in dM. ⁴⁾	Waterverplaatsing in M ³ . zee- water (1 026 K.G.).	Geschut.	Torpedo-inrich- tingen.				Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proefochtvaart. ⁵⁾	Brandstof-(steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . ⁶⁾	Grootste vol te houden dienst- vaart. ⁷⁾	Vaart bij voordeelg brand- stofverbruik. ⁸⁾	Af te leggen weg in zee- mijlen of met normalen voorraad. ⁹⁾	
										Soort.	Aantal stukken.	Buizen.	Kanonnen.						Sparren.	Bij de vaart van kolom 18.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.

INDISCHE MILITAIRE MARINE.

Flottieljevaartuigen.																				
<i>Mataram</i>	2	S.	1895 Amsterdam (Huijgens en van Gelder).	A. 1896. B. 31 Maart 1897.	53,9	9,44	36,5	809,52	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " rev. v. 3,7 cM. A. Mr. v. 7,5 " "	2 1 4 2 1 10	—	—	—	1345	12,95	154	10,5	8	1168 ^{a)}	1702 ^{a)}
<i>Edi</i>	2	S.	1896 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1897. B. 13 Aug. 1897.	53,9	9,44	36,5	820	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	—	1235	12,8	149	—	8	—	1980 ^{a)}
<i>Serdang</i>	2	S.	1896 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1897. B. 7 Dec. 1897.	53,9	9,44	36,5	820	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	—	1290	12,9	149	11	8	1320 ^{a)}	1939 ^{a)}
<i>Koetei</i>	2	S.	1897 Amsterdam (Nederl. Scheepsbouw- maatschappij).	A. 1898. B. 5 Nov. 1898.	53,7	9,44	36	790	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	—	1412	13,51	144	—	—	—	—

¹⁾ S = staal, IJ = ijzer, K = gekoperd, Z = gezinkt, C = composite.²⁾ Lengte van den romp over alles.³⁾ Breedte van den romp op het grootspant over de buitenhuid zonder
uitbouwsels.⁴⁾ Grootste diepgang bij normale toelading, stoomketels op peil.⁵⁾ Met schepen 4 uren, met torpedobooten 2 uren volgehouden (met de
na 1900 gebouwde torpedobooten 3 uren).⁶⁾ Waar in kolom 17 tweeërlei getallen zijn opgegeven, heeft men te
denken aan eene normale en aan eene maximale brandstofberging.

Militaire Marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië.

Pantser in millimeters. ¹⁾				Bevond zich op 31 December 1907 :	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1907 tot en met 31 Maart 1908. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage).
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhooging).	Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.					
						31 Dec. 1906		31 Dec. 1907			
						Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.

—	—	—	—	in dienst.	57	42	55	42	54	43	Was 1 April 1907 in herstelling te Soerabaja en vertrok 3 Juni naar Amboina tot het hervatten van den oefeningstocht in de zuidelijke Molukken, welke tocht, tijdens het verblijf van de <i>Mataram</i> te Soerabaja, was voortgezet door de <i>Serdang</i> . In Juni deed het schip eenige opnemingen in het belang van de defensie en in Juli bezocht de bodem de Tanimbar-, Aroe- en Kei-eilanden en het eiland Banda. In September maakte het schip een tocht naar Merauke, waarbij de Oetoemboewerivier werd opgevaren. Tot het regelen van bestuursaangelegenheden bracht de <i>Mataram</i> in de eerste helft van October een bezoek aan Boeroe en Ceram en daarna aan eenige plaatsen op de westkust van Nieuw-Guinea, waarbij de in de Kamran-baai uitmondende rivier 22 mijl werd opgevaren. Van 5 November tot 3 December was het schip in reparatie te Soerabaja om vervolgens, ter aflossing van de <i>Dog</i> , van 3 tot 30 December dienst te doen in de wateren van Celebes. Daarna werd de bodem voor korten tijd naar Timor gedirigeerd, waarna aan de <i>Mataram</i> de bekruijing van het gebied der Kleine Soenda-eilanden werd opgedragen.
—	—	—	—	in dienst.	57	42	—	—	52	45	Vertrok 4 April 1907 van Soerabaja naar de noordelijke Molukken. In April bezocht de <i>Edi</i> verschillende plaatsen aan de noordkust van Nieuw-Guinea, waarbij een paar granaten werden geworpen in het huis van het stamhoofd der Mopirboe ter bestraffing voor een eenige weken te voren door dit hoofd gehouden sneltocht. Vervolgens bezocht het schip, tot het regelen van eenige bestuursaangelegenheden, de Schouten-eilanden en Japen. In Juni maakte de <i>Edi</i> eene reis naar Halmahera en in Juli naar de Batjan-Archipel, tot het verzamelen van gegevens in het belang der defensie. Van 7 September tot 30 October was het schip in herstelling te Soerabaja, waarna het naar de noordelijke Molukken terugkeerde. In November was de <i>Edi</i> korten tijd te Ternate om zoo noodig hulp te verleen en na de plaats gehad hebbende uitbarsting van den krater van Ternate. In December 1907 en Januari 1908 deed het schip eene reis naar Tobelo en de Boeli-baai (oostkust van Halmahera) tot machtsvertoon in verband met aldaar plaats hebbende belastingheffingen. In Februari bezocht de <i>Edi</i> de Kaee-baai (oostkust van Halmahera), waarna het schip naar Soerabaja vertrok, na door de <i>Serdang</i> te zijn afgelost.
—	—	—	—	in dienst.	57	42	50	41	52	49	Vertoefde 1 April 1907 in de zuidelijke Molukken, ter tijdelijke aflossing van de <i>Mataram</i> . In April deed de <i>Serdang</i> eene reis naar Leti (res. Amboina) tot het overbrengen van geneesmiddelen en tot het instellen van een onderzoek naar de aldaar heerschende koortsepidemie, welke zoo goed als geheel geweken bleek te zijn. Voorts maakte het schip tochten naar de Babar-, Kei- en Aroe-eilanden en naar Ceram. ten einde het civiel bestuur behulpzaam te zijn bij de uitoefening van zijn taak. Na terugkeer van de <i>Mataram</i> in de Molukken, vertrok de <i>Serdang</i> tot het ondergaan van eenige herstellingen naar Soerabaja en, na afloop daarvan, einde Juli naar Riouw, van waar het schip via Sabang naar Nias stoomde, in verband met aldaar plaats gehad hebbende ongeregeldeheden. De landingsdivisie maakte, tot machtsvertoon, een zevendaagschen tocht over het eiland. Daarna deed de <i>Serdang</i> van September 1907 tot Januari 1908 dienst in den Riouw- en Lingga-Archipel, waar o. a. de Anambas- en Natoena-eilanden werden bezocht. Van 10 Januari tot 24 Februari was het schip in herstelling te Soerabaja en vertrok daarna naar Ternate, ter vervanging van de <i>Edi</i> . De <i>Serdang</i> vertrok van daar in het begin van Maart naar den Banggai-Archipel.
—	—	—	—	in herstelling.	—	—	55	45	—	—	Bevindt zich te Soerabaja in herstelling.

¹⁾ Indien de kolommen 18, 19, 20 en 21 niet zijn ingevuld beteekent dit, dat het schip herstellingen aan de ketels ondergaat of ondergaan heeft, zoodat vorige opgaven geen vertrouwen meer verdienen.^{a)} Uitkomsten verkregen met Ombilin-kolen.^{b)} Uitkomsten verkregen met Cardiff-kolen.

N A M E N DER S C H E P E N.	Aantal schroeven. 1)	Samenstelling. 1)	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. 2)	Grootste breedte in M. 3)	Grootste diepgang in dM. 4)	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1 026 K.G.).	Geschut. Soort.	Aantal stukken.	Torpedo- inrich- tingen.			Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proeftochtvaart. 5)	Brandstof-(steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . 6)	Grootste vol te houden dienst- vaart. 7)	Vaart bij voordeel brand- stofverbruik. 7)	Af te leggen weg in zee- mijlen of met normalen voorraad. 7)	
											Buizen.	Kanonnen.	Sparren.						Bij de vaart van kolom 18.	Bij de vaart van kolom 19.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
<i>Siboga</i>	2	S.	1897 Amsterdam (Nederl. Scheepsbouw- maatschappij).	A. 1898 B. 25 Jan. 1899.	53,7	9,44	36	790	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " " rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	—	1395	13,83	144	11,4	8,5	1400 a)	2260 a)
<i>Assahan</i>	2	S.	1899 Rotterdam (Maatschappij voor scheeps- en werktuigbouw „Fijenoord“).	A. 1900. B. 10 Jan. 1901.	53,7	9,44	36	800	K. v. 10,5 cM. A. " " 7,5 " " " " 3,7 " " " rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 3,7 cM. A.	2 1 4 2 1 10	—	—	—	1353	13,95	134	—	—	—	—
Torpedobooten.																				
<i>Cerberus</i>	1	S.	1887 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1888. B. 6 Febr. 1889.	33,22	3,96	14,2	83,91	K. v. 3,7 cM.	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hydra</i>	1	S.	1899 Londen (Yarrow).	A. 1900. B. 17 Nov. 1900.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	—	1204	24,26	20,5	17,5	8	390 b)	1500 b)
<i>Scylla</i>	1	S.	1899 Londen (Yarrow).	A. 1900. B. 17 Nov. 1900.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	—	1201	24,36	20,5	17,5	8	390 b)	1500 b)
<i>Minotaurus</i>	1	S.	1901 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1902. B. 31 Oct. 1903.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	—	1281	24,36	20,5	17,3	8,5	420 b)	1460 b)
<i>Python</i>	1	S.	1901 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1902. B. 31 Oct. 1903.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	—	1269	24,96	20,5	17,3	8,5	420 b)	1460 b)
<i>Sphinx</i>	1	S.	1902 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1903. B. 31 Oct. 1903.	39,62	4,11	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	—	3	—	1442	24,38	20,5	17,3	8,5	420 b)	1460 b)
<i>Draak</i>	1	S.	1905 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1906. B. 9 Nov. 1907.	39,69	4,13	20,6	103	K. v. 3,7 cM.	2	1	1	—	1558	23,28	20,5	—	—	—	—

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1907 :	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1907 tot en met 31 Maart 1908. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage).
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhooging).	Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.					
						31 Dec. 1906		31 Dec. 1907			
						Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.		
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.
—	—	—	—	in dienst.	57	42	50	45	50	46	Bevond zich 1 April 1907 in de wateren van Celebes. In April maakte het schip eene reis naar Boeton en naar de Golf van Tomini ter assistentie bij de militaire actie in die streken en einde Mei naar het noordelijk gedeelte van de Golf van Boni tot tegengang van aldaar voorkomende zeeroof. In Juni verleende de <i>Siboga</i> hulp bij het instellen van een onderzoek naar de plaats gehad hebbende geweldpleging tegen het personeel van den vuurtoren van Wandji. In Juli en Augustus ageerde de landingsdivisie van de <i>Siboga</i>, in vereniging met eene colonne van de landmacht, o. a. ter oostkust van Celebes nabij Boenta. Van 30 September tot 11 November bleef de bodem te Soerabaja tot het ondergaan van eenige herstellingen, waarna het schip den dienst in de wateren van Celebes hervatte. In December 1907 en Januari 1908 deed de <i>Siboga</i> eenige tochten naar Soembawa tot het overbrengen van civiele en militaire autoriteiten, welke belast waren met het uitvoeren van politieke opdrachten. In Februari nam het schip deel aan de militaire actie tegen de onder den sultan van Bima ressorteerende streken, die in verzet waren. Bevindt zich bij het marine-etablisement te Soerabaja in conservatie. Vertoefde te Soerabaja in verband met proefnemingen met de nieuwe Yarrow-waterpijpketels. Waren gestationneerd te Soerabaja, van waar verschillende oefeningstochten werden gemaakt. In October 1907 maakten de <i>Sphinx</i>, de <i>Python</i> en de <i>Minotaurus</i> een 14-daagschen tocht naar Bawean, Karimoendjawa, Semarang, Rembang, de Kangean-eilanden, Banjoewangi en Probolinggo. In het laatst van November deed de <i>Minotaurus</i> eene reis naar Pangkalpinang. Ter voorkoming van zeeroof werd door de booten voortdurend in Straat Madoera toezicht gehouden op de inlandsche scheepvaart. Vertoefde te Soerabaja, waar de kimkiel werd afgenomen en de boot verder werd gereedgemaakt.
—	—	—	—	in conservatie	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	in dienst.							
—	—	—	—	in dienst.							
—	—	—	—	in dienst.							
—	—	—	—	in dienst.							
—	—	—	—	in dienst.							
—	—	—	—	in dienst.	93	73	56	62	93	73	
—	—	—	—	in dienst.							
—	—	—	—	in dienst.							

Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak
1 April 1907 tot en met 31 Maart 1908.

(Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5
van deze bijlage).

N A M E N DER S C H E P E N.	Aantal schroeven. 1.	Samenstelling. ¹⁾ 2.	Op stapel gezet. 3.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld. 5.	Grootste lengte in M. ²⁾ 6.	Grootste breedte in M. ³⁾ 7.	Grootste diepgang in dM. ⁴⁾ 8.	Watersverplaatsing in M ³ . zee- water (1 026 K.G.). 9.	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.			Stoomvermogen in indicateur paardekrachten. 15.	Grootste proeftochtvaart. ⁵⁾ 16.	Brandstof (steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . ⁶⁾ 17.	Grootste vol te houden dienst- vaart. ⁷⁾ 18.	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. ⁸⁾ 19.	Af te leggen weg in zee- mijlen of met normalen voorraad. ⁹⁾	
									Soort. 10.	Aantal stukken. 11.	Buizen. 12.	Kanonnen. 13.	Sparren. 14.						Bij de vaart van kolom 18. 20.	Bij de vaart van kolom 19. 21.

N E D E R L A N D S C H E S K A D E R

Panterscheepen.																				
Koningin Regentes .	2	S.	1898 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1900. B. 29 Dec. 1907.	96,6	15,2	58,1	5084	K. v. 24 cM. N°. 1. " " 15 " " 4. " " 7,5 " " 3. " " 7,5 " A. " " 3,7 " " Mr. v. 7,5 cM. A.	2 4 8 2 4 2 22	1	2	—	7290	16,91	827	—	9,3	—	4100 ^{b)}
Hertog Hendrik . .	2	S.	1900 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1902. B. 28 Dec. 1904.	96,6	15,2	57	4950	K. v. 24 cM. N°. 1. " " 15 " " 4. " " 7,5 " " 3. " " 7,5 " A. " " 3,7 " " Mr. v. 7,5 cM. A.	2 4 8 2 4 2 22	1	2	—	6282	16,53	825	12	9,5	3090 ^{b)}	4100 ^{b)}
De Ruijter	2	S.	1899 Rotterdam (Maatschappij voor scheeps- en werktuigbouw „Fijenoord“).	A. 1901. B. 22 Febr. 1905.	96,6	15,2	58,1	5084	K. v. 24 cM. N°. 1. " " 15 " " 4. " " 7,5 " " 3. " " 7,5 " A. " " 3,7 " " Mr. v. 7,5 cM. A.	2 4 8 2 4 2 22	1	2	—	6377	16,55	841	13,7	9,2	3188 ^{b)}	4700 ^{b)}
Tromp	2	S.	1903 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1904. B. 24 Dec. 1906.	100,8	15,2	57	5295	K. v. 24 cM. N°. 2. " " 15 " " 5. " " 7,5 " " 3. " " 7,5 " A. " " 3,7 " " Mr. v. 7,5 cM. A.	2 4 8 2 4 2 22	1	2	—	6405	16,66	650 712	—	8	—	4245 ^{b)}

Pantser in millimeters. ¹⁾				Bevond zich op 31 December 1907 :	BEMANNING.						Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak 1 April 1907 tot en met 31 Maart 1908. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage).
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen maandrapport.				
					Euro-peanen.	Inlan-ders.	31 Dec. 1906		31 Dec. 1907		
							Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.

I N O O S T - I N D I Ë.

150 100 S.	250 S.	250 S.	50 S.	in dienst.	297	71	—	—	346	—	Kwam 31 December 1907 uit Nederland te Sabang aan en werd, ter vervanging van de <i>De Ruijter</i> , op 8 Januari 1908 aan het Nederlandsch eskader toegevoegd. Tot het doen van eenig periodiek onderhoud aan ketels en machines bleef de <i>Koningin Regentes</i> tot 31 Januari te Tandjoengpriok en vertrok daarna, ter voortzetting van den door de <i>De Ruijter</i> onderbroken kruistocht, naar de Sumatra-kust. Van 14 tot 18 Februari is het schip te Singapore gedokt, waarna het einde Maart via Tandjoengpriok naar Ampenan vertrok.
150 100 S.	250 S.	250 S.	50 S.	in dienst.	297	71	256	94	255	122	Vertoefde 1 April 1907 te Tandjoengpriok en deed van daar gevechtsschiet-oefeningen. De <i>Hertog Hendrik</i> vertrok 29 April, in eskaderverband met de <i>Tromp</i> , de <i>Zeeland</i> en de <i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i> , naar zee tot het houden van gezamenlijke oefeningen. Vervolgens bezocht het schip met de <i>Zeeland</i> , nadat de <i>Tromp</i> en de <i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i> naar Tandjoengpriok waren teruggekeerd, verschillende vaarwaters van den Riouw- en Lingga-Archipel. Van 13 tot 21 Mei vertoefde de <i>Hertog Hendrik</i> te Soerabaja en vertrok daarna naar Ampenan, waar de bodem zich met de andere schepen van het eskader vereenigde. In de tweede helft van Juni begaf het schip zich naar Tandjoengpriok, waar 1 Juli het bevel over het eskader overging op de <i>Tromp</i> . In het begin van Juli deed de bodem op de buitenreede van Tandjoengpriok schietoefeningen en controle-schoten met de torpedo's. Van 23 Juli tot 1 Augustus vertoefde de <i>Hertog Hendrik</i> in het droogdok te Singapore, waarna het schip zich 8 Augustus weder bij de ter reede Ampenan vertoevende schepen van het eskader voegde. Op 23 September verliet de <i>Hertog Hendrik</i> Ampenan ter voldoening aan de opdracht om het noordelijk gedeelte van den Molukschen Archipel te bekruisen. Van 30 November 1907 tot 15 Maart 1908 was het schip ter herstelling opgenomen aan het marine-etablissement te Soerabaja, waarna het schip te Singapore is gedokt.
150 100 S.	250 S.	250 S.	50 S.	in dienst.	—	—	258	69	—	—	Was 1 April 1907 in herstelling te Soerabaja. Van 26 tot 28 Juni vertoefde de <i>De Ruijter</i> in het droogdok te Singapore, waarna het schip 1 Juli te Tandjoeng-priok aankwam, waar het in de eerste helft van Juli lanceeroefeningen op de buitenreede hield. Vervolgens begaf de <i>De Ruijter</i> zich, in vereeniging met de <i>Tromp</i> en de <i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i> , naar Ampenan, waar tot 23 September gezamenlijke oefeningen door het eskader werden gehouden. Daarna begaf de bodem zich tot oefening van het personeel en tot vermeerdering van de kennis van vaarwaters naar de westkust van Sumatra. Op 30 October werd de <i>De Ruijter</i> te Soerabaja in herstelling opgenomen en van 18 tot 22 December ver-toefde het schip in het dok te Singapore, waarna het 31 December van Sabang naar Nederland vertrok.
150 100 S.	200 S.	200 S.	50 S.	in dienst.	300	71	355	—	242	128	Vertrok 2 April 1907 van Singapore naar Tandjoengpriok. Op 10 en 11 April hield de bodem schietoefeningen ter hoogte van de Gebroeders (westkust van Sumatra) en 29 April maakte het schip, in vereeniging met de <i>Hertog Hendrik</i> , de <i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i> en de <i>Zeeland</i> , een oefeningstocht in het westelijk gedeelte van de Java-zee. In het begin van Mei keerde de <i>Tromp</i> te Tandjoengpriok terug en vertrok ult. Mei met de <i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i> naar Ampenan, waar de bodem zich met de andere schepen vereenigde tot het houden van oefeningen in de wateren van Lombok. Op 1 Juli ging het bevel over het eskader van de <i>Hertog Hendrik</i> over op de <i>Tromp</i> . Van Tandjoeng-priok werden met de <i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i> , die zich te dien einde naar Tjilatjap had begeven, proeven genomen met de draadloze telegraphie. In de tweede helft van Juli keerde de <i>Tromp</i> met de <i>De Ruijter</i> en de <i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i> , naar Ampenan terug, waar tot 23 September de gezamenlijke oefeningen werden voortgezet. In October hield de <i>Tromp</i> schiet-oefeningen ter hoogte van Poelau Laoet (res. Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) en van 20 tot 24 October vertoefde het schip in het dok te Singapore. In het begin van November bracht de bodem een bezoek aan de zuidkust van Java, waarna het schip 30 November weder in de haven van Tandjoengpriok aankwam, van waar in het begin van December de gevechtsoefeningen op de buitenreede werden gehouden, terwijl ult. December weder proeven met draadloze telegraphie werden gedaan. In Februari 1908 maakte de <i>Tromp</i> een kruistocht in het oostelijk gedeelte van de Java-zee, vertoefde van 16 tot 20 Maart in het dok te Singapore en kwam 1 April te Ampenan aan.

N A M E N DER S C H E P E N.	Aantal schroeven.	Samenstelling. ¹⁾	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. ²⁾	Grootste breedte in M. ²⁾	Grootste diepgang in dM. ³⁾	Waterverplaatsing in M ³ . zee- water (1026 K.G.).	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.			Stoomvermogen in indicateur paardekrachten.	Grootste proeftochtvaart. ⁴⁾	Brandstof (steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . ⁵⁾	Grootste vol te houden dienst- vaart. ⁶⁾	Vaart bij voordeelig brand- stofverbruik. ⁷⁾	Af te leggen weg in zee- mijlen of met normale voorraad. ¹⁾	
									Soort.	Aantal stukken.	Buizen.	Kanonnen.	Sparren.						Bij de vaart van kolom 18.	Bij de vaart van kolom 19.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
Pantserdekschepen.																				
<i>Zeeland.</i>	2	S.	1895 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1897. B. 15 Febr. 1905.	93,3	14,81	54	3900	K. v. 15 cM. N ^o . 2. " " 12 " " 1. " " 7,5 " " 1. " " 7,5 " A. " " 3,7 " " " " rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	2 6 4 2 8 4 2 28	2	—	—	9818	19,47	470 1000	15,3	9,7	2100 ^{b)}	5000 ^{b)}
<i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden .</i>	2	S. K.	1891 Amsterdam (Rijkswerf).	A. 1892. B. 29 Jan. 1906.	99,8	14,9	60,8	4600	K. v. 28 cM. N ^o . 2. " " 21 " " 2. " " 17 " " 2. " " 7,5 " " 1. " " 7,5 " A. " " 7,5 " " " " rev. v. 3,7 cM. Mr. v. 7,5 cM. A.	1 1 2 4 2 6 4 22	2	2	—	4600	15,83	470	11,5	7,5	2000 ^{a)}	3435 ^{a)}
<i>Noordbrabant . . .</i>	2	S.	1897 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“).	A. 1899. B. 24 Jan. 1908.	94,7	14,82	54	4033	K. v. 15 cM. N ^o . 3. " " 12 " " 2. " " 7,5 " " 2. " " 7,5 " A. " " 3,7 " " " Mr. v. 7,5 cM. A.	2 6 4 2 4 2 20	1	1	—	10067	20,08	450 950	16	9,7	2100 ^{b)}	4500 ^{b)}

(Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 5 van deze bijlage).

Pantser in millimeters. ¹⁾				Bevond zich op 31 December 1907 :	BEMANNING.					
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laats ontvangen maandrapport.			
					Euro-peanen.	Inlan-ders.	31 Dec. 1906		31 Dec. 1907	
							Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
—	—	100 S.	50 S.	in dienst.	—	—	252	101	—	—
—	280 C.	280 C.	75 50 S.	in dienst.	275	62	253	82	228	141
—	—	100 S.	50 S.	in dienst.	—	—	—	—	—	—
RECAPITULATIE.										
Indische militaire marine					560	512	541	729	555	686
Nederlandsch eskader in Oost-Indië					1 169	275	1 374	346	1 071	391
Totaal ingeschreven in de rol der schepen					1 729	787	1 915	1 075	1 626	1 077
Personeel aan wal (in functiën, waarop bij de „bepaalde sterkte” was gerekend).					20	1	20	—	20	1
Opgenomen in de rol van het departement der marine, behalve voornoemde 20, die den staf vormen					—	—	57	3	46	1
Totaal-generaal					1 749	788	1 992	1 078	1 692	1 079

RECAPITULATIE

Indische militaire marine	560	512	541	729	555	686
Nederlandsch eskader in Oost-Indië	1 169	275	1 374	346	1 071	391
Totaal ingeschreven in de rol der schepen	1 729	787	1 915	1 075	1 626	1 077
Personeel aan wal (in functiën, waarop bij de „bepaalde sterkte” was gerekend).	20	1	20	—	20	1
Opgenomen in de rol van het departement der marine, behalve voornoemde 20, die den staf vormen	—	—	57	3	46	1
Totaal-generaal	1 749	788	1 992	1 078	1 692	1 079

2. Specificatie betreffende het personeel der in Nederlandsch-Indië aanwezige Koninklijke marine bij het einde van elk der jaren 1906 en 1907.

O M S C H R I J V I N G.	Personeel der Indische militaire marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië, behalve dat van den stoomvaartdienst en het korps mariniers.			Stoomvaartdienst.			Mariniers.		T O T A L E N.				
	Officieren.	Onderofficieren en minderen.		Officieren-machinist.	Onderofficieren en minderen.		Officieren.	Onderofficieren en minderen (Europeanen.)	Officieren.	Onderofficieren en minderen.			
		Europeanen.	Inlanders.		Europeanen.	Inlanders.				Europeanen.	Inlanders.	Te zamen.	
Ult. 1906.	Bepaalde sterkte a) . .	181	1168	415	19	365	459	6	321	206	1854	874	2728
	Aanwezige sterkte b) . .	179	1033	587	21	357	512	7	355	207	1745	1099	2844
Ult. 1907.	Bepaalde sterkte a) . .	160	1004	393	18	286	395	5	276	183	1566	788	2354
	Aanwezige sterkte b) . .	c). 174	d) 910	d) 553	20	e) 269	526	6	313	200	1492	1079	2571

a) Zonder de als „bovenrol” toegestane overschrijding.

b) Onder de „Aanwezige sterkte” zijn ook de van boord geëvacueerden begrepen, ten getale van 6 officieren en 100 minderen op ult. 1906 en 3 officieren en 77 minderen op ult. 1907, terwijl 28 minderen op ult. 1906 en 27 minderen op ult. 1907 in de gevangenissen verbleven. Behalve het personeel, dat vast aangewezen is voor het vervullen van betrekkingen aan wal, op welk personeel (6 officieren en 5 onderofficieren op ult. 1907) ook bij de „Bepaalde sterkte” gerekend is, zijn nog gebezigt in functiën of voor doeleinden, waarop bij de „Bepaalde sterkte” niet was gerekend, op ult. 1906 7 officieren en 45 minderen en op ult. 1907 10 officieren en 92 minderen.

c) Hieronder 17 behorende tot den geneeskundigen dienst en 27 behorende tot het personeel der administratie. Onder de 130 officieren waren begrepen 20 adelborsten 1ste klasse.

d) Hieronder respectievelijk 380 Europeanen en 78 inlanders in andere graden dan die van matroos, lichtmatroos of jongen. De verschillende graden van Europeesch en inlandsch matroos waren op ult. 1907 bezet als volgt:

Graden.	Europeanen.		Inlanders.	
	Bepaalde sterkte.	Aanwezige sterkte.	Bepaalde sterkte.	Aanwezige sterkte.
Matrozen 1ste klasse . .	174	140	56	56
„ 2de „	164	178	48	39
„ 3de „	208	204	130	254
Lichtmatrozen	90	7	106	126
Jongens	—	1	—	—
Te zamen	636	530	340	475
Op ult. 1906 waren deze totalen	751	646	358	513

e) 84 hoofdmachinisten, machinisten en adjunct-machinisten, benevens aan stokerspersoneel 185 koppen.

3. Statistiek over 1907 der aanvulling en verliezen onder het tot de Koninklijke marine in Nederlandsch-Indië behorende personeel.

Aanvulling.	Europeanen.		Inlanders. a)	Verliezen.	Europeanen.		Inlanders. a)
	Officieren.	Onderofficieren en minderen.	Onderofficieren en minderen.		Officieren.	Onderofficieren en minderen.	Onderofficieren en minderen.
Aangebracht uit Nederland:				Teruggekeerd naar Nederland:			
per oorlogsschepen <i>Draak, Krokodil, Zeeslang</i> en <i>Koningin Regentes</i> . .	29	387	—	per oorlogsschepen <i>Zeeland</i> en <i>De Ruijter</i>	39	591	—
per mail	46	368	—	per mail c)	42	395	—
Teruggekeerde gedeserteerden . . .	—	—	36	Ontslagen	3	5	d) 60
Bevorderd tot officier	4	—	—	Overleden	—	9	5
Aangenomen in Ned.-Indië	—	3	61	Gedeserteerd of vermist	—	7	52
				Bevorderd tot officier	—	4	—
				Met verlof buiten bezwaar van den lande	2	—	—
Totaal	79	758	b) 97	Totaal	86	1 011	117
	837				1 097		

a) In percenten van de gemiddeld aanwezig geweest zijnde sterkte beliep in 1907 het verloop van het inlandsch personeel der oorlogsvloot als volgt: uithoofde van overlijden 0,46, afkeuring 2,02, desertie 4,78, verwijdering wegens veroordeeling 0,36, verwijdering wegens wangedrag 0,18, diensteindiging 2,94, totaal 10,74, welke cijfers over 1906 beliepen 0,54, 1,73, 6,46, 1,36, 0,27 en 3,18 of totaal 13,54. Wat de aanvulling van het korps betreft, beliep het getal nieuw aangenomenen en dat dergenen, die zich reëngageerden, respectievelijk 5,61 en 38,73 % van de gemiddelde sterkte, tegen 7,46 en 31,30 % in 1906.

b) In 1907 reëngageerden zich 421 inlandsche schepelingen.

c) Onder deze teruggekeerden zijn begrepen 79 afgekeurden voor verderen dienst in Indië.

d) Hieronder 4 wegens veroordeeling, 2 wegens wangedrag en 22 wegens afkeuring voor verderen dienst, zoodat het getal wegens diensteindiging ontslagenen in verband met het groot aantal van hen, die zich reëngageerden (zie noot b), niet meer bedroeg dan 32.

4. Opgaven betreffende de kosten van dokken, schoonmaken, schilderen, herstellen en aanbrengen van wijzigingen aan de hieronder genoemde schepen der Indische militaire marine en van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië (deze laatste voor zoover zij komen ten laste der Indische begrooting).

I. SCHEPEN DER INDISCHE MILITAIRE MARINE. a)

N A A M VAN HET S C H I P.	Kosten van het schip geheel gereed in Ned.-Indië.	Jaar.	Jaarlijksche uitgaven aan herstellingen, enz.		N A A M VAN HET S C H I P.	Kosten van het schip geheel gereed in Ned.-Indië.	Jaar.	Jaarlijksche uitgaven aan herstellingen, enz.	
			Bedrag.	Percents- gewijze in verhouding tot de kosten nieuw (zie kolom 2).				Bedrag.	Percents- gewijze in verhouding tot de kosten nieuw (zie kolom 2).
1.	2.	3.	4.	5.	1.	2.	3.	4.	5.
<i>Mataram</i> (In Ned.-Indië aange- komen 31 Maart 1897).	f 381 630	1897	f b) 11 621,03 ^s	3,04	<i>Koetei</i> (Aankomst als voren 5 Nov. 1898).	f 386 965	1898	f 150,—	0,04
		1898	4 357,35	1,14			1899	1 396,50	0,36
		1899	4 119,51	1,08			1900	2 122,71 ^s	0,55
		1900	2 871,13 ^s	0,75			1901	7 802,35	2,02
		1901	7 484,81 ^s	1,96			1902	8 246,09 ^s	2,13
		1902	10 206,42 ^s	2,68			1903	4 757,13 ^s	1,23
		1903	c) 22 641,71 ^s	5,93			1904	c) 16 785,28 ^s	4,34
		1904	7 188,50 ^s	1,88			1905	c) 36 608,41 ^s	9,46
		1905	8 325,37	2,18			1906	2 578,35	0,66
		1906	4 723,94 ^s	1,24			1907	8 259,80 ^s	2,14
		1907	c) 15 357,96	4,03					
			f 98 897,76 ^s	25,91				f 88 706,65	22,93
			zijnde gemiddeld per jaar:	zijnde gemid- deld per jaar:				zijnde gemid- deld per jaar:	zijnde gemid- deld per jaar:
			f 9 199,79	2,41 %				f 9 642,02 ^s	2,49 %
<i>Edi</i> (Aankomst als voren 13 Aug. 1897).	f 406 000	1897	f 1 967,75	0,48	<i>Siboga</i> (Aankomst als voren 25 Jan. 1899).	f 386 965	1899	f 4 354,26	1,13
		1898	3 654,29 ^s	0,90			1900	7 445,69	1,92
		1899	5 241,95 ^s	1,29			1901	2 420,13	0,63
		1900	3 227,43	0,79			1902	4 127,34 ^s	1,07
		1901	3 335,60	0,82			1903	5 836,21	1,51
		1902	c) 28 694,57 ^s	7,07			1904	b) 18 615,52 ^s	4,81
		1903	9 231,54	2,27			1905	b) 15 261,31 ^s	3,94
		1904	3 151,48	0,78			1906	9 613,65	2,23
		1905	c) 20 091,91 ^s	4,94			1907	10 132,41 ^s	2,62
		1906	c) 28 409,31	6,99					
		1907	6 849,53 ^s	1,69				f 77 806,54	19,86
			f 113 855,38 ^s	28,02				zijnde gemiddeld per jaar:	zijnde gemid- deld per jaar:
			zijnde gemiddeld per jaar:	zijnde gemid- deld per jaar:				f 8 742,31	2,23 %
			f 10 947,63 ^s	2,69 %					
<i>Serdang</i> (Aankomst als voren 7 Dec. 1897).	f 406 000	1897	—	—	<i>Assahan</i> (Aankomst als voren 10 Jan. 1901).	f 413 900	1901	f 1 841,53 ^s	0,44
		1898	f 3 336,11	0,82			1902	4 028,46 ^s	0,97
		1899	3 544,71	0,87			1903	2 568,60 ^s	0,62
		1900	3 876,28	0,95			1904	c) 15 855,43 ^s	3,83
		1901	4 142,71 ^s	1,02			1905	1 742,88 ^s	0,42
		1902	2 168,36 ^s	0,53			1906	c) 15 900,19 ^s	3,84
		1903	c) 25 667,08	6,32			1907	16 615,57 ^s	4,01
		1904	5 874,58 ^s	1,45					
		1905	4 621,99	1,14				f 58 552,69 ^s	14,13
		1906	4 420,22	1,08				zijnde gemiddeld per jaar:	zijnde gemid- deld per jaar:
		1907	6 831,53	1,68				f 8 364,67	2,02 %
			f 64 483,58 ^s	15,86					
			zijnde gemiddeld per jaar:	zijnde gemid- deld per jaar:					
			f 6 384,51 ^s	1,57 %					

a) Deze opgaven betreffen alléén de na 1885 in dienst gestelde schepen.

b) Deze uitgaven zijn voornamelijk veroorzaakt door eene herstelling aan den romp ter versterking van het dekverband onder de kanonnen van 10,5 cM.

c) Deze opgaven betreffen eene groote herstelling aan romp, werktuigen en ketels.

d) De uitgaven betreffen in hoofdzaak de verbouwing tot opnemings-
vaartuig.

e) Deze uitgaven zijn in hoofdzaak een gevolg van de verbouwing tot reserve-opnemingsvaartuig en reserve-stoomschip der gouvernements-
marine.

N A A M VAN HET S C H I P. 1.	Kosten van het schip geheel gereed in Ned.-Indië. 2.	Jaar. 3.	Jaarlijksche uitgaven aan herstellingen, enz.		N A A M VAN HET S C H I P. 1.	Kosten van het schip geheel gereed in Ned.-Indië. 2.	Jaar. 3.	Jaarlijksche uitgaven aan herstellingen, enz.					
			Bedrag. 4.	Percents- gewijze in verhouding tot de kosten nieuw (zie kolom 2). 5.				Bedrag. 4.	Percents- gewijze in verhouding tot de kosten nieuw (zie kolom 2). 5.				
Lombok (opnemingsvaartuig) (Aankomst als voren 21 Mei 1892).	f 448 000	1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907	f 3 791,05 ^a 4 149,96 2 882,60 — 21 073,03 ^a 2 641,94 ^a 70,— 118,38 ^a c) 9 319,73 c) 29 150,86 c) 32 169,17 ^a 4 659,74 1 889,75 ^a d) 25 391,47 ^a 2 310,96 7 383,66 ^a	0,84 0,93 0,64 — 4,70 0,59 0,02 0,03 2,08 6,51 7,18 1,04 0,42 5,67 0,52 1,65	Van Gogh (opnemingsvaartuig) (Aankomst als voren 4 Juli 1899).	f 298 500	1903 1904 1905 1906 1907	f) 12 496,47 ^a 4 455,13 ^a 1 139,14 ^a d) 63 393,27 ^a 3 139,38 ^a	2,08 0,74 0,18 10,54 0,52				
f 207 608,62 zijnde gemiddeld per jaar: f 14 935,87		34,50 zijnde gemid- deld per jaar: 2,48 %											
Sumbawa (opnemingsvaartuig) (Aankomst als voren 7 Juni 1892).	f 419 800	1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907	f 11 229,02 — 7 421,30 ^a 4 333,13 1 707,34 ^a 10 125,57 ^a 12 732,79 ^a 45,27 g) 31 120,48	3,76 — 2,49 1,45 0,57 3,39 4,26 0,01 10,43									
		f 78 714,92 zijnde gemiddeld per jaar: f 9 260,58		26,36 zijnde gemid- deld per jaar: 3,10 %									
		Van Doorn (opnemingsvaartuig) (Aankomst als voren 14 Dec. 1901).	f 363 500	1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907			f 5,— 1 699,69 9 797,26 ^a 3 856,87 10 892,70 1 685,36 ^a m) 22 026,98 ^a	— 0,47 2,70 1,06 2,99 0,46 6,06					
				f 49 963,87 ^a zijnde gemiddeld per jaar: f 8 327,31			13,74 zijnde gemid- deld per jaar: 2,29 %						
				Cerberus (torpedoboot) (Aankomst als voren 6 Febr. 1889).			—	1889 t/m 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907	f 28 929,06 ^a h) 12 394,05 4 472,64 3 173,81 ^a 2 698,17 ^a 37,80 12,90 3 144,09 ^a 2 379,75 ^a i) 9 725,80 i) 5 810,74				
								f 72 778,83 ^a zijnde gemiddeld per jaar: f 3 850,73					
								Borneo (opnemingsvaartuig) (Aankomst als voren 6 Febr. 1894).	f 601 500		1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902	f 7 029,12 ^a 1 083,29 ^a 15 167,19 ^a 1 967,68 14 095,13 1 496,52 2 904,80 c) 35 286,50 f) 43 954,96	1,17 0,18 2,52 0,33 2,33 0,25 0,48 5,87 7,31

f) Deze uitgaven betreffen eene groote herstelling aan romp, ketels en werktuigen, waaronder het versterken van het verband van het achterschip naar aanleiding van het ten tweeden male breken van de schroefas.

g) Deze uitgaven betreffen in hoofdzaak eene verwisseling van de koperen dubbeling door een zinken om galvanische werking tegen te gaan.

h) Deze uitgaven betreffen eene groote herstelling aan romp en ketel, zoomede de transformatie tot vischtorpedoboot.

i) Deze uitgaven zijn in hoofdzaak een gevolg van de verwisseling van de locomotiefketels door Yarrow-waterpijpketels.

k) Deze uitgaven betreffen in hoofdzaak het aanbrengen van wijzigingen voor betere ventilatie als anderszins.

l) Deze uitgaven betreffen voor een groot gedeelte het verwisselen van de waterpijpen der ketels.

m) Deze uitgaven betreffen eene groote herstelling aan den romp en de werktuigen.

N A A M VAN HET S C H I P.	Kosten van het schip geheel gereed in Ned.-Indië.	Jaar.	Jaarlijksche uitgaven aan herstellingen, enz.		N A A M VAN HET S C H I P.	Kosten van het schip geheel gereed in Ned.-Indië.	Jaar.	Jaarlijksche uitgaven aan herstellingen, enz.	
			Bedrag.	Percents- gewijze in verhouding tot de kosten nieuw (zie kolom 2).				Bedrag.	Percents- gewijze in verhouding tot de kosten nieuw (zie kolom 2).
1.	2.	3.	4.	5.	1.	2.	3.	4.	5.
<i>Hydra</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 17 Nov. 1900).	f 171 200	1900	f 438,80 ^s	0,26	<i>Minotaurus</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 31 Oct. 1903).	f 166 433	1903	f 443,50 ^s	0,27
		1901	k) 7 696,36 ^s	4,49			1904	4 559,41	2,74
		1902	3 041,10 ^s	1,78			1905	3 536,37 ^s	2,12
		1903	3 549,45	2,07			1906	1 608,62 ^s	0,96
		1904	1 340,73 ^s	0,78			1907	2 667,26	1,60
		1905	6 134,38 ^s	3,58				f 12 815,17 ^s	7,69
		1906	l) 12 230,49 ^s	7,14				zijnde gemiddeld	zijnde gemid-
		1907	3 880,43 ^s	2,27				per jaar :	deld per jaar :
			f 38 311,77 ^s	22,37				f 3 051,23	1,83 %
			zijnde gemiddeld	zijnde gemid-					
			per jaar :	deld per jaar :					
			f 5 396,02 ^s	3,15 %					
<i>Scylla</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 17 Nov. 1900).	f 171 200	1900	f 340,68 ^s	0,20	<i>Sphinx</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 31 Oct. 1903).	f 178 765	1903	f 461,37	0,26
		1901	k) 10 225,79 ^s	5,97			1904	3 416,93	1,91
		1902	k) 3 825,81	2,23			1905	3 436,08 ^s	1,92
		1903	3 192,08 ^s	1,86			1906	1 347,91	0,75
		1904	1 440,91	0,84			1907	2 539,97 ^s	1,43
		1905	6 820,08	3,99				f 11 202,27	6,27
		1906	l) 12 618,04 ^s	7,37				zijnde gemiddeld	zijnde gemid-
		1907	3 137,76 ^s	1,83				per jaar :	deld per jaar :
			f 41 601,17 ^s	24,29				f 2 667,21	1,48 %
			zijnde gemiddeld	zijnde gemid-					
			per jaar :	deld per jaar :					
			f 5 859,32	3,42 %					
<i>Python</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 31 Oct. 1903).	f 166 433	1903	f 428,76 ^s	0,26	<i>Draak</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 9 Nov. 1907).	f 160 000	1907	f 568,23	0,35
		1904	4 643,57	2,79				zijnde gemiddeld	zijnde gemid-
		1905	3 166,81 ^s	1,90				per jaar :	deld per jaar :
		1906	1 160,98	0,69				f 2 841,15	1,75 %
		1907	2 534,88	1,52					
			f 11 935,01	7,16	<i>Krokodil</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 9 Nov. 1907).	f 160 000	1907	f 381,23 ^s	0,24
			zijnde gemiddeld	zijnde gemid-				zijnde gemid-	zijnde gemid-
			per jaar :	deld per jaar :				deld per jaar :	deld per jaar :
			f 2 841,67	1,70 %				f 1 906,17 ^s	1,20 %
					<i>Zeeslang</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 9 Nov. 1907).	f 160 000	1907	f 476,47 ^s	0,30
								zijnde gemiddeld	zijnde gemid-
								per jaar :	deld per jaar :
								f 2 382,37 ^s	1,50 %

II. SCHEPEN VAN HET NEDERLANDSCH ESKADER IN OOST-INDIË.

NAAM VAN HET SCHIP.	Jaar.	Kosten van dokken, enz.	NAAM VAN HET SCHIP.	Jaar.	Kosten van dokken, enz.
<i>Hertog Hendrik</i> (In Ned.-Indië aangekomen 28 Dec. 1904).	1905	f 11 287,71 ^s	<i>De Ruyter</i> (In Ned.-Indië aangekomen 22 Febr. 1905).	1905	f 6 783,88
	1906	7 398,83		1906	17 061,87 ^s
	1907	24 507,75		1907	13 752,07 ^s
<i>Zeeland</i> (In Ned.-Indië aangekomen 15 Febr. 1905).	1905	1 527,79 ^s	<i>Tromp</i> (In Ned.-Indië aangekomen 24 Dec. 1906).	1907	13 543,82 ^s
	1906	1 515,09 ^s	<i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i> (In Ned.-Indië aangekomen 29 Jan. 1906).	1907	504,74
	1907	2 607,67 ^s			

5. Opgave over het tijdvak 1 April 1907 t/m 31 Maart 1908 betreffende het dokken, enz. door schepen der Koninklijke en der gouvernementsmarine.

I. Te SOERABAJA (marine-etablissement), te SABANG (gouvernementsdok in particuliere exploitatie) en te TANDJOENGPRIOK (particuliere werf).

N A M E N DER S C H E P E N.	Plaats waar het schip is gedokt of gerepareerd.	Datum van aankomst. ' ¹)	Datum van vertrek. ' ¹)	VERDERE AANTEKENINGEN.
INDISCHE MILITAIRE MARINE.				
<i>Koning der Nederlanden</i> . . .	Soerabaja.	1 April 1907 reeds aanwezig.	6 Mei 1907.	Na de uitvoering van eenige vrij omvangrijke herstellingen is dit wachtschip ter reede verankerd, waar nu en dan door het marine-etablissement kleine voorzieningen werden verricht.
<i>Mataram</i>	id.	4 April 1907. 2 Nov. 1907.	4 Juni 1907. 4 Dec. 1907.	Dokken en herstellingen. Idem.
<i>Edi</i>	id.	1 April 1907 reeds aanwezig. 7 Sept. 1907. 7 Maart 1908.	4 April 1907. 3 Oct. 1907. Ult. Maart 1908 nog aanwezig.	Verdere gereedmaking na indienststelling op 25 Maart 1907. Dokken en kleine herstellingen. Dokken en herstellingen.
<i>Serdang</i>	id.	17 Juni 1907. 10 Jan. 1908.	29 Juli 1907. 24 Febr. 1908.	Idem. Idem.
<i>Koetei</i>	id.	1 April 1907 reeds aanwezig.	Ult. Maart 1908 nog aanwezig.	Is 25 Maart 1907 buiten dienst gesteld. Ondergaat herstellingen.
<i>Siboga</i>	id.	30 Sept. 1907.	11 Nov. 1907.	Dokken en herstellingen.
<i>Assahan</i>	id.	1 April 1907. reeds aanwezig.	Ult. Maart 1908 nog aanwezig.	Is reserve-flottieljevaartuig.
<i>Van Gogh</i>	id. Sabang.	id. 16 Febr. 1908.	13 Sept. 1907. 20 Febr. 1908.	Verdere gereedmaking na indienststelling op 30 Augustus 1907. Dokken en kleine herstellingen.
<i>Lombok</i>	Soerabaja.	20 Dec. 1907.	10 Febr. 1908.	Dokken en herstellingen.
<i>Sumbawa</i>	id.	13 Juli 1907. 7 Dec. 1907.	18 Juli 1907. 13 Dec. 1907.	Dokken en kleine herstellingen. Idem.
<i>Borneo</i>	id.	10 Sept. 1907.	5 Oct. 1907.	Dokken en herstellingen.
<i>Van Doorn</i>	id.	11 Aug. 1907.	Ult. Maart 1908 nog aanwezig.	Is 30 Augustus 1907 buiten dienst gesteld. Ondergaat herstellingen, in hoofdzaak aan den dubbelen bodem.
<i>Cerberus</i>	id.	1 April 1907 reeds aanwezig.	id.	Ondergaat herstellingen met het oog op de proeven met Yarrow-waterpijpketels.
<i>Hydra</i>	id.	id.	id.	Kleine herstellingen. Periodiek werd gedokt en van de dwarshelling gebruik gemaakt.
<i>Seylla</i>	id.	id.	id.	Idem.
<i>Minotaurus</i>	id.	id.	id.	Idem.
<i>Python</i>	id.	id.	id.	Idem.
<i>Sphinx</i>	id.	id.	id.	Idem.
<i>Draak</i>	id.	27 Nov. 1907.	id.	Idem.
<i>Zeeslang</i>	id.	id.	id.	Idem.
<i>Krokodil</i>	id.	id.	id.	Idem.
<i>Bromo</i>	id.	1 April 1907 reeds aanwezig.	id.	In conservatie bij het marine-etablissement.
<i>Prins Hendrik der Nederlanden</i>	id.	—	—	Ter reede liggende werden kleine herstellingen verricht.
<i>Makasser</i>	id.	26 Oct. 1907.	30 Oct. 1907.	Ter reede liggende werden kleine herstellingen verricht. Van 26 tot 30 October 1907 vertoefde het schip in het droge dok.
<i>Nienhuys</i>	id.	16 Sept. 1907.	18 Sept. 1907.	Idem.

¹) De opgegeven data geven de grenzen aan van het geheele tijdvak, gedurende hetwelk de schepen in genoemde plaatsen vertoefden.

N A M E N DER S C H E P E N.	Plaats waar het schip is gedokt of gerepareerd.	Datum van aankomst. 1)	Datum van vertrek. 1)	VERDERE AANTEKENINGEN.
NEDERLANDSCH ESKADER IN OOST-INDIË.				
<i>Zeeland</i>	Soerabaja.	15 Juni 1907.	31 Oct. 1907.	Dokken, herstellingen en gereed gemaakt voor de thuisreis.
<i>Hertog Hendrik</i>	id.	30 Nov. 1907.	23 Maart 1908.	Omvangrijke herstellingen aan romp, werktuigen en ketels.
<i>De Ruijter</i>	id.	1 April 1907 reeds aanwezig.	20 Juni 1907.	Herstellingen. Onderzoek van de stoomleidingen.
<i>Koningin Wilhelmina der Nederlanden</i>	id. id.	31 Oct. 1907. 10 Sept. 1907. 22 Maart 1908.	2 Dec. 1907. 26 Sept. 1907. Ult. Maart 1908 nog aanwezig.	Kleine herstellingen en gereed gemaakt voor de thuisreis. Kleine herstellingen. Idem.
<i>Tromp</i>	id. id.	1 Oct. 1907. 12 Jan. 1908.	7 Oct. 1907. 22 Jan. 1908.	Idem. Idem.
<i>Noordbrabant</i>	id.	5 Maart 1908.	27 Maart 1908.	Aanbrengen van de installatie voor draadloze telegraphie en wijzigen van de vuren voor het stoken van Ombilin-steenkolen.

GOUVERNEMENTSMARINE.

<i>Arend</i>	Soerabaja.	20 April 1907.	Ult. Maart 1908 nog aanwezig.	Is 1 Mei 1907 buiten dienst gesteld. Zal vermoedelijk worden afgekeurd.
<i>Brak</i>	Sabang.	17 Sept. 1907.	29 Sept. 1907.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Ceram</i>	Soerabaja.	18 Juni 1907.	6 Juli 1907.	Idem.
<i>Condor</i>	Sabang.	23 April 1907.	2 Mei 1907.	Idem.
<i>Dog</i>	Soerabaja. id.	1 April 1907 reeds aanwezig. 10 Nov. 1907.	24 April 1907. 24 Nov. 1907.	Idem. Idem.
<i>Fazant</i>	id. Tandjoengpriok.	17 April 1907. 1 Dec. 1907.	4 Mei 1907. 6 Jan. 1908.	Idem. Idem.
<i>Flamingo</i>	Soerabaja. id.	3 April 1907. 26 Nov. 1907.	1 Mei 1907. 12 Jan. 1908.	Idem. Idem.
<i>Flores</i>	id.	1 April 1907 reeds aanwezig.	24 Nov. 1907.	Is ingericht voor gouvernements-stoomschip en daarna in dienst gesteld.
<i>Glatik</i>	id.	20 Sept. 1907.	8 Dec. 1907.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Hazenwind</i>	Sabang.	2 April 1907.	24 April 1907.	Idem.
<i>Java</i>	id.	26 Sept. 1907.	20 Dec. 1907.	Dokken en herstellingen; kimkielen aangebracht.
<i>Kcartel</i>	Soerabaja. id.	5 Juni 1907. 27 Jan. 1908.	13 Juni 1908. 10 Febr. 1908.	Dokken en kleine herstellingen. Idem.
<i>Pelikaan</i>	id. id.	23 Nov. 1907. 8 Febr. 1908.	28 Nov. 1907. 20 Febr. 1908.	Idem. Dokken.
<i>Reiger</i>	id. id.	1 Mei 1907. 30 Oct. 1907.	11 Mei 1907. 7 Nov. 1907.	Dokken en kleine herstellingen. Idem.
<i>Snip</i>	Tandjoengpriok. Soerabaja.	24 April 1907. 29 Nov. 1907.	6 Mei 1907. Ult. Maart 1908 nog aanwezig.	Idem. Is 5 December 1907 buiten dienst gesteld; wordt hersteld en verbouwd
<i>Spits</i>	id. id.	7 Juni 1907. 16 Jan. 1908.	22 Juni 1907. 30 Jan. 1908.	Dokken en kleine herstellingen. Idem.
<i>Telegraaf</i>	id. Sabang.	4 Mei 1907. 20 Dec. 1907.	14 Mei 1907. 24 Dec. 1907.	Idem. Dokken.
<i>Valk</i>	Tandjoengpriok.	19 Dec. 1907.	23 Jan. 1908.	Dokken en kleine herstellingen.
<i>Zeemeeuw</i>	Soerabaja.	30 Nov. 1907.	20 Dec. 1907.	Idem.
<i>Zwaan</i>	id.	1 April 1907 reeds aanwezig.	19 Mei 1907.	Is 1 Mei 1907 in dienst gesteld.

II. TE SINGAPORE.

N A M E N DER S C H E P E N.	Plaats waar het schip is gedokt of gerepareerd.	Datum van aankomst. 1)	Datum van vertrek. 1)	Kosten.	VERDERE AANTEKENINGEN.
------------------------------------	--	---------------------------------	--------------------------------	---------	------------------------

NEDERLANDSCH ESKADER IN OOST-INDIË.

<i>Hertog Hendrik</i>	Singapore. id.	23 Juli 1907 31 Maart 1908	1 Aug. 1907 Ult. Maart 1908 nog aanwezig.	f 14 216,50 ^a —	Dokken en herstelling van de tubelures. Dokken.
<i>De Ruijter</i>	id. id.	26 Juni 1907 18 Dec. 1907	29 Juni 1907 23 Dec. 1907	6 942,43 ^a 6 809,64	Idem. Idem.
<i>Koningin Regentes</i>	id.	14 Febr. 1908	20 Febr. 1908	6 853,17	Idem.
<i>Tromp</i>	id. id. id.	1 April 1907 reeds aanwezig. 20 Oct. 1907 16 Maart 1908	2 April 1907 23 Oct. 1907 20 Maart 1908	6 100,34 7 443,43 ^a 7 421,02	Idem. Dokken en kleine herstelling aan de tubelures. Dokken.

6. Opgaven nopens de kosten en productie van het marine-etablisement te Soerabaja.

I. SPECIFICATIE VAN DE ALGEMEENE KOSTEN.

	1903	1904	1905	1906	1907
Toezicht op de werkzaamheden (traktementen, toelagen, premiën, enz. van het vast personeel)	f 308 136	f 287 263	f 290 565	f 295 805	f 309 069
Onderhoud van het werfmaterieel en den inventaris der werf, bewaking en verlichting	89 588	a) 98 152	97 590	93 718	110 585
Werkzaamheden aan materieel en gebouwen, met inbegrip van het gewoon onderhoud	b) 109 151	b) 170 826	b) 130 794	b) 195 016	b) 180 275
Aanschaffing van werktuigen en gebruik van gereedschappen	16 161	23 756	22 611	22 585	13 581
Bureel- en lokaalbehoeften, drukwerk, enz.	5 325	3 316	3 978	3 516	3 676
	f 528 361	f 583 313	f 545 538	f 610 640	f 617 186
Af te trekken: diverse ontvangsten (hoofdzakelijk wegens huishuur der woningen en werkzaamheden voor particulieren) en kleine contraposten	35 763	43 183	43 925	c) 45 033	d) 58 778
Blijft	f 492 598	f 540 130	f 501 613	f 565 607	f 558 408

a) Hieronder f 4 994 voor uitbreiding der inventaris van de debarkementsgebouwen voor de schepelingen der Koninklijke marine.

b) In 1903 en 1904 hadden belangrijke verbeteringen en herstellingen plaats aan de debarkementsgebouwen voor de schepelingen der Koninklijke marine en in 1905 aan de marine-cantine. In laatstgenoemd jaar kwam eene elektrische installatie ten behoeve van in herstelling zijnde schepen gereed en werd met de periodieke herstelling van het 5 000-tons dok

een aanvang gemaakt, welke herstelling in 1906 is beëindigd; de kosten daarvan hebben f 132 851 bedragen. In 1907 zijn de koperslagerij en torpedodwarssleephelling uitgebreid en zijn de los- en laadsteigers vergroot.

c) Hieronder f 14 791 als opbrengst van vendutiën.

d) Hieronder f 20 650 aan dokgeld en herstellingskosten van particuliere schepen en f 8 772 aan opbrengst van vendutiën.

II. SPECIFICATIE VAN DE PRODUCTIE (aan materialen en arbeidsloonverwerkte bedragen).

	1903	1904	1905	1906	1907
Wegens werkzaamheden ten behoeve van:					
de inrichting zelve	f 156 782 e) (65 637)	f 200 314 (74 300)	f 179 187 (59 565)	f 247 277 (81 805)	f 199 214 (78 381)
den magazijnvoorraad en de conservatie van stoomketels	79 421 (30 666)	88 045 (40 576)	116 732 (44 745)	93 139 (41 648)	95 303 (39 834)
de schepen van het Nederlandsch eskader in Oost-Indië	144 415 (64 425)	119 086 (53 497)	200 109 (92 808)	133 281 (66 230)	177 864 (79 832)
de schepen, stoombarkassen en torpedobooten der Indische militaire marine	220 911 (91 672)	243 644 (99 347)	f) 307 809 (132 229)	g) 415 385 (176 836)	h) 267 746 (113 203)
de schepen der gouvernementsmarine	168 999 (83 106)	120 596 (54 265)	91 559 (46 361)	169 347 (78 274)	j) 217 059 (98 216)
Wegens andere werkzaamheden ten behoeve der marine (transport van materialen, levensmiddelen, sloopen van schepen, laden van steenkolen, enz.)	22 635 (869)	23 487 (720)	23 540 (590)	26 165 (279)	24 797 (64)
Wegens werkzaamheden ten behoeve van:					
andere diensttakken onder het beheer van het departement der marine (bebakening, kustverlichting, loodswezen, havendepartementen, enz.) . . .	i) 109 224 (52 695)	i) 116 161 (56 518)	i) 91 338 (44 024)	i) 120 998 (52 963)	i) 155 620 (72 134)
andere departementen dan dat der marine	108 924 (48 741)	90 869 (42 178)	68 201 (28 038)	73 234 (32 104)	76 370 (33 577)
Wegens werken hiervoor niet genoemd (daaronder ook die aan vreemde oorlogsschepen en voor particulieren)	7 898 (2 154)	34 697 (13 954)	13 762 (7 263)	17 704 (6 694)	31 387 (13 427)
Totalen	f 1 019 209 (439 965)	f 1 036 899 (435 355)	f 1 092 237 (455 623)	f 1 296 530 (536 833)	f 1 245 360 (528 668)

e) Het tusschen () vermeld bedrag wijst aan, hoeveel in het daarboven voorkomende bedrag begrepen is wegens geldswaarde van materialen. Buiten aanmerking is gelaten de waarde der uit de magazijnen aan de schepen verstrekte uitrustingsartikelen.

f) Hieronder de kosten van verbouwing van de *Lombok* tot opnemingsvaartuig en grotendeels ook van de *Java* tot stoomschip der gouvernementsmarine.

g) Hieronder f 82 140, f 48 312 en f 63 393 respectievelijk voor de verbouwing van de *Java* tot stoomschip der gouvernementsmarine, de *Sumbawa* en de *Borneo* tot opnemingsvaartuigen.

h) Hieronder respectievelijk f 15 814 en f 7 740 voor de verbouwing van de flottieljevaartuigen *Nias* en *Flores* tot stoomschepen der gouvernementsmarine en f 37 653 voor belangrijke voorzieningen aan het opnemingsvaartuig *Van Gogh*.

i) Hieronder de kosten voor verwisselen, vullen en ontsteken der gasboeien en die voor het onderhoud der oliegasfabriek en fabricatiekosten van gas. In 1903, 1904, 1905, 1906 en 1907, in welke jaren respectievelijk 5 665, 7 310, 6 515, 7 728 en 7 846 M.³ gas werd vervaardigd, was dit bedrag respectievelijk f 8 905, f 9 515, f 8 147, f 6 325 en f 7 658.

j) Hieronder respectievelijk f 15 872 en f 18 591 wegens verbouwing tot gouvernements stoomschepen van de flottieljevaartuigen *Nias* en *Flores*.

III. VERDERE OPGAVEN BETREFFENDE DEN OMVANG VAN HET BEDRIJF VAN HET MARINE-ETABLISSEMENT OVER DE JAREN 1903 TOT EN MET 1907.

J A R E N.	Aantal arbeiders gemiddeld dagelijks te werk (buiten hen die op taak werkten).	Aantal verrichte dagdiensten		Uitbetaalde arbeidsloonver			Gemiddeld dagloon		Geldswaarde der verwerkte materialen. n)	Verbruikte hoeveelheden (in K.G.)	
		door ambachtslieden.	door koelies. k)	aan taakwerk.	aan daggelden. l)	Te zamen. m)	voor ambachtslieden.	voor koelies.		ijzer (bewerkt en onbewerkt).	steenkolen (waaronder smeedkolen, cokes en astatki). o)
1903	1 827	393 281	144 092	f 123 379	f 455 865	f 579 244	f 0,78 ^a	f 0,44	f 439 965	632 076	2 325 779
1904	1 969	425 213	161 545	125 679	475 275	600 954	0,77	0,47 ^a	435 355	712 684	2 467 368
1905	2 084	485 198	133 585	135 722	500 644	636 366	0,75	0,43 ^a	455 577	634 264	2 975 377
1906	2 390	557 773	156 705	181 109	578 588	759 697	0,73 ^a	0,48 ^a	536 833	598 896	3 057 458
1907	2 486	562 937	170 444	135 514	581 178	716 692	0,74 ^a	0,45 ^a	528 668	796 126	2 641 835

k) Ook de koelies (waaronder in deze opgaven tevens de politieoppassers en de magazijnknechts zijn medegemeld) zijn vrije lieden.

l) Onder de in deze kolom genoemde sommen zijn voor de jaren 1903 tot en met 1907 wegens aankoop van materialen, enz. begrepen de volgende sommen: f 45 648, f 33 133, f 31 542, f 44 983 en f 40 399.

m) Onder de uitbetaalde arbeidsloonver was ter zake van overwerk respectievelijk begrepen: f 26 280, f 37 686, f 47 917, f 47 144 en f 39 653.

n) Onder dit bedrag is begrepen de waarde van het houtverbruik, die in de opgegeven jaren achtereenvolgens heeft bedragen: f 58 062, f 49 099, f 47 862, f 57 290 en f 54 426, waaronder aan djatihout f 52 703, f 45 316, f 45 288, f 54 136 en f 52 063.

o) Hieronder is niet begrepen het steenkolenverbruik der baggervloot. Het verbruik van astatki was in de jaren 1906 en 1907 respectievelijk 153 355 en 166 850 K.G.